

Znak sprawy: DHR.oz.8203.9.2024

ZEZWOLENIE nr R/j-3/2025

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹ (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) oraz art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin² (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 grudnia 2024 r. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, ul. Mikołaja Kopernika 34, 00-336 Warszawa, **zezwalam** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **buraka cukrowego** w celu **zwalczania chwościka buraka** w okresie **od dnia 10 czerwca 2025 r. do 7 października 2025 r.** środka ochrony roślin **Queen** produkcji spółki Corteva Agriscience International Sarl zawierającego substancje czynne **fenpikoksamid** produkcji spółki Corteva Agriscience oraz **protiokonazol** produkcji Bayer AG

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin Queen:

Burak cukrowy

Chwościk buraka

Maksymalna/Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 l/ha.

Termin stosowania: środek stosować zapobiegawczo lub z chwilą wystąpienia pierwszych objawów chorób od fazy całkowitego zakrycia międzyrzędzi (liście pokrywają 90% powierzchni gleby) do fazy, gdy korzeń osiąga wielkość wymaganą do zbioru (BBCH 39 – 49).

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: 21 dni

Zalecana ilość wody: 150-300 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste.

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin Queen”.

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009 z późn. zm.)

²ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r. poz. 340, z późn. zm.)

Środek może być stosowany na terenie całego kraju, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego przeciwko chwościkowi buraka. Całkowity areał uprawy buraka cukrowego, na którym przewidywane jest stosowanie środka ochrony roślin - do 80 000 ha.

3. Ilość środka ochrony roślin **Queen**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem – do 120 000 l.
4. Etykieta środka ochrony roślin **Queen**, w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem, stanowi załącznik do zezwolenia.
5. Po dniu 7 października 2025 r. środek ochrony roślin **Queen** nie może być stosowany do zwalczania chwościka buraka w uprawie buraka cukrowego.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 17 grudnia 2024 r. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego (KZPBC) w Warszawie wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2025 r., środka ochrony roślin Queen z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego w celu zwalczania chwościka buraka.

W uzasadnieniu strona wskazała, że chwościk buraka powodowany przez *Cercospora beticola* Sacc w warunkach Polski jest najważniejszą chorobą w uprawie buraka cukrowego, który wyrządza największe szkody gospodarcze.

Rozwój chwościka buraka jest ściśle uzależniony od warunków pogodowych. Grzyb *C. beticola* rozwija się najintensywniej w temperaturze między 25 a 30°C oraz w obecności wody na liściach, co może obejmować nawet poranną rosę. W trakcie sezonu wegetacyjnego cykl rozwojowy patogena powtarza się kilkakrotnie. Początkowo infekcja rozwija się powoli, ale z czasem przebieg choroby staje się coraz bardziej dynamiczny. W przypadku silnych infekcji dochodzi do zniszczenia ulistnienia, które porażone rośliny zaczynają intensywnie odbudowywać. Odbudowując aparat liściowy roślina wykorzystuje zgromadzone substancje zapasowe, głównie cukier. W skrajnych przypadkach spadek plonu korzeni może wynieść nawet ok. 40%, a spadek zawartości cukru – kilka punktów procentowych. Dodatkowo w korzeniach zwiększa się zawartość melasotworów, zwłaszcza sodu i azotu o-aminowego, co pogarsza ich właściwości technologiczne.

Postępujące zmiany klimatu sprzyjają rozwojowi patogena i powodują wydłużenie okresu sprzyjającemu jego rozwojowi. Pociąga to za sobą konieczność aplikacji coraz większej ilości zabiegów w celu kontroli choroby. Jeszcze kilkanaście lat temu ostatni zabieg fungicydowy wykonywano najczęściej w sierpniu. Aktualnie wysokie temperatury sprzyjają rozwojowi grzyba *C. beticola*, co sprawia, że zabiegi fungicydowe we wrześniu stały się niezbędne.

Do metod niechemicznych wskazanych przez KZPBC i IOR-PIB w Poznaniu i stosowanych przez plantatorów buraka cukrowego zaliczyć należy płodozmian, zrównoważone nawożenie, wysiew odmian o podwyższonej odporności, izolację przestrzenną. Jednak wymagają one dopełnienia w postaci zabiegów chemicznych

Problemem w skutecznej ochronie chemicznej przed chwościkiem burakowym jest zjawisko uodparniania się grzybów na stosowane fungicydy. Zjawisko to prowadzi do stopniowego zmniejszania się skuteczności fungicydów, które dotychczas były efektywne w walce z chorobą. Potwierdzają to badania przeprowadzone przez TSD IOR w Toruniu.

Wg KZPBC oraz IOR-PIB w 2024 roku plantatorzy buraka cukrowego zmierzili się z wysoką presją ze strony chwościka, we wrześniu można było zaobserwować liczne plantacje mocno zniszczone przez tę chorobę. Chwościk burakowy w 2024 roku spowodował straty we wszystkich rejonach plantacyjnych, w szczególności w województwach: wielkopolskim, dolnośląskim, opolskim, śląskim, świętokrzyskim, podkarpackim i lubelskim. Średnia zawartość cukru w burakach przetwarzanych w cukrowniach południowej Wielkopolski, Dolnego Śląska i Opolszczyzny wynosiła około 15%. Jest to znacznie poniżej standardu, a wielu rolników dostarczało buraki o polaryzacji nieprzekraczającej 14%, co zgodnie z Polską Normą oznacza surowiec, którego cukrownia może odmówić przyjęcia.

Skutki wystąpienia chwościka burakowego w 2024 roku mają poważne konsekwencje zarówno dla plantatorów buraka cukrowego, jak i dla przemysłu cukrowniczego. Problemy związane z tą chorobą mogą prowadzić do szeregu negatywnych efektów w tym obniżenie plonów i jakości surowca, która może nie spełniać podstawowych wymagań, które określone są w Polskiej Normie i umowach kontraktacyjnych, konsekwencją może być decyzja o odmowie odbioru surowca przez cukrownie.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy występowania chwościka buraka w uprawie buraka cukrowego oraz możliwości ochrony tej uprawy z zastosowaniem dostępnych metod, w tym chemicznych, niechemicznych oraz agrotechnicznych, jak również opinię Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony tej choroby i konieczność zastosowania w 2025 r. wnioskowanego środka ochrony roślin.

Wnioskowany środek ochrony roślin Queen jest aktualnie dopuszczony do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-140/2023 z dnia 11 września 2023 r. W swoim składzie zawiera substancje czynne: fenpikoksamid oraz protiokonazol, które są zatwierdzone do stosowania w środkach ochrony roślin zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 540/2011³.

Środek może zostać zastosowany dwukrotnie, w maksymalnej dawce dla jednorazowego zastosowania 1,5l /ha, w okresie od 10 czerwca 2025 r. do 7 października 2025 r. na powierzchni 80 000 ha.

W etykiecie środka w sposób bardzo szczegółowy określono warunki zastosowania środka ochrony roślin **Queen** w uprawie buraka cukrowego.

Po dniu 7 października 2025 r. środek ochrony roślin **Queen** nie może być stosowany do ochrony buraka cukrowego przed chwościkiem buraka.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 31 stycznia 2025 r. znak DHR.oz.8203.9.2024 oraz z dnia 4 kwietnia 2025 r. wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczących wniosku Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego z siedzibą w Warszawie.

W piśmie z dnia 20 lutego 2025 r. oraz z dnia 17 kwietnia 2025 r. znak ZPŚ.612.32.2025 Minister Zdrowia stwierdził, że zastosowanie środka ochrony roślin Queen z przeznaczeniem do stosowania w ochronie buraka cukrowego w celu zwalczania chwościka buraka nie spowoduje przekroczeń najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości protiokonazolu i fenpikoksamidu w chronionej uprawie. Przeprowadzona ocena ryzyka dla konsumenta wskazuje na brak zagrożenia dla zdrowia konsumenta. Przeprowadzona ocena narażenia pracownika wskazuje, że zalecany zakres stosowania środka nie stwarza zagrożenia pod warunkiem stosowania ubrania roboczego i rękawic ochronnych. Ponadto zalecany zakres i sposób stosowania środka Queen nie stwarza nieakceptowalnego ryzyka dla mieszkańców (dzieci i dorosłych) oraz osób postronnych pod warunkiem stosowania w czasie oprysku technik zmniejszających znoszenie preparatu (min 50% - w etykiecie wskazano 75%) oraz zastosowania co najmniej 5m strefy ochronnej od zabudowań mieszkalnych/siedlisk oraz osób postronnych (zapis wprowadzono do etykiety).

Pismem z dnia 14 lutego 2025 r. znak DOP-GMO.055.2.2025.MG Minister Klimatu i Środowiska zaopiniował wniosek pozytywnie, wskazując iż zawarte w etykiecie zapisy ostrożności związane z ochroną środowiska naturalnego są wystarczające, aby środek nie powodował nieakceptowalnych zmian w środowisku gdy zostanie zastosowany zgodnie z tą etykietą.

Zapisy dotyczące postępowania z niewykorzystanym środkiem oraz opróżnionym opakowaniu po środku są zgodne z zapisami w tzw. stałej rejestracji środka.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009.

Pismem z dnia 23 maja 2025 r., w formie korespondencji e-mail, doręczonym Krajowemu Związkowi Plantatorów Buraka Cukrowego w tym samym dniu, strona została powiadomiona o zakończeniu postępowania wyjaśniającego. W treści zawiadomienia organ pouczył stronę, iż na zasadzie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego³ (dalej: k.p.a.), został wyznaczony siedmiodniowy termin, liczony od dnia otrzymania pisma, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów. W dniu 23 maja 2025 r. strona wniosła odpowiedź na zawiadomienie, wniosła drobne zmiany redakcyjne w etykiecie, które zostały uwzględnione przez organ.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowego zezwolenia podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust.1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej⁴.

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a.

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję,

³ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023 r., poz. 775);

⁴ ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111);

w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239 § 1 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁵ albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243 § 1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Flaszka
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje poprzez ePUAP:
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
ul. Mikołaja Kopernika 34
00-336 Warszawa

Do wiadomości (e-PUAP):
Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych.

⁵ ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634).